

RETNINGSLINJER PÅ SKOLETUBE

En tryk platform til læring og kreativitet
- om at bruge Skoletube sikkert og ansvarligt

Udgivet af **Webtjenesten LærIT**

Hæftets indhold

01

Hvad er Skoletube?

En introduktion til Skoletube – en multimodal læringsplatform, der kombinerer kreativitet, samarbejde og faglighed.

02

Personoplysninger og GDPR

Sådan beskytter Skoletube elevernes data gennem pseudonymisering og sikre rammer.

03

Adgang og tryghed

En guide til hvordan adgang styres med UniLogin, og hvordan læreren har ansvaret for, hvor og med hvem eleverne deler.

04

Lærerens ansvar

Lærerens pædagogiske ansvar for, at Skoletube bruges fagligt og ansvarligt – altid med udgangspunkt i undervisning.

05

Sletning af data

Sådan sikres løbende oprydning og automatisk sletning, når elever ikke længere har adgang til Skoletube.

06

Support og hjælp

Hvordan lærere og elever kan få vejledning gennem Skoletubeguide og support via Skoletube – og hvorfor man ikke kontakter værktøjerne direkte.

07

AI-integrationer

Sådan kan AI bruges fagligt i Skoletubes værktøjer – uden at dele personlige oplysninger i prompts.

08

Eksempler på faglig brug af Skoletube

Retningslinjer for sikker håndtering og fjernelse af elevernes og dine data på Skoletube

09

Forældresamarbejde

Forældrenes rolle i arbejdet med Skoletube, og hvordan vi sammen kan sikre, at eleverne arbejder fagligt i trygge rammer fremfor at bruge usikre tjenester.

Velkommen til Skoletube

Skoletube er ikke blot en teknisk platform. Det er en pædagogisk ramme for læring, kreativitet og digital dannelse. Elever kan skabe, dele og samarbejde på tværs af medier, mens deres data behandles sikkert og i overensstemmelse med gældende regler.

Formålet med dette hæfte er at give undervisere et klart overblik over:

- hvordan Skoletube understøtter undervisning
- hvordan personoplysninger håndteres sikkert og lovligt
- hvilket ansvar læreren har i brugen af platformen
- hvordan faglighed og datasikkerhed kan gå hånd i hånd

Skoletube drives af Webtjenesten LærIT, der fungerer som databehandler i henhold til databeskyttelsesforordningen. Skolen eller kommunen er dataansvarlig.

Det betyder, at Webtjenesten LærIT sørger for teknisk drift, sikkerhed og pseudonymisering, mens skolen har det overordnede ansvar for, hvordan elevernes data bruges i undervisningen.

2. Skoletube, personoplysninger, GDPR

Definitioner

En personoplysning er enhver information, der kan identificere en person direkte eller indirekte. Det kan være navn, adresse, e-mail, billeder eller elevnummer.

Følsomme personoplysninger er oplysninger, der afslører private forhold, fx helbred, religion, politisk overbevisning, seksuel orientering eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold. Disse må ikke bruges i undervisningsprojekter på Skoletube.

Skoletube beskytter

Skoletube beskytter elevernes data gennem flere mekanismer:

- Pseudonymisering i værktøjerne: Elevernes identitet skjules bag et teknisk ID i stedet for navn eller e-mail
- Adgangskontrol: Kun godkendte brugere med UniLogin kan få adgang
- Databehandleraftaler: Alle værktøjer i Skoletube er underlagt aftaler, der sikrer overholdelse af GDPR

Dette betyder, at elever kan bruge værktøjerne frit til faglige og kreative projekter, uden at deres personlige oplysninger eksponeres for uvedkommende.

Opsummering

- Personoplysninger er alt, der kan identificere en elev
- Følsomme oplysninger må ikke deles på Skoletube
- Skoletube beskytter data gennem pseudonymisering, UniLogin og databehandleraftaler

3. Adgang og tryghed

Definitioner

Unilogin er et digitalt ID for elever og medarbejdere i den danske uddannelsessektor, der giver adgang til nationale og pædagogiske digitale tjenester, såsom online læremidler og nationale test.

Adgang til Skoletube sker via UniLogin for elever.

Undervisere logger ind med MitID eller en lokal idp-løsning gennem UNI-login Broker.

UNI-login sikrer altså, at kun elever og lærere, der er tilknyttet en skole med abonnement, kan logge ind.

Hvad betyder det i praksis?

Alt indhold på Skoletube er beskyttet og privat som udgangspunkt. Eleverne kan dele projekter i deres klasse eller i særlige kanaler.

Det er læreren, der har ansvaret for at bestemme, hvor indholdet skal deles, og hvem der skal have adgang til det.

Dermed er det også læreren, der skal guide eleverne i, hvordan man deler ansvarligt og kun i de fora, hvor det giver mening fagligt og sikkerhedsmæssigt.

Opsummering

- Adgang til Skoletube sker via UniLogin
- Alt indhold starter som privat og kan deles i kontrollerede rammer
- Det er lærerens ansvar at bestemme, hvor og med hvem projekter deles. Læreren skal vejlede eleverne i at dele ansvarligt og fagligt

4. Lærers ansvar

Definitioner

Læreren har det pædagogiske ansvar for, at elevernes brug af Skoletube er fagligt relevant, ansvarligt og trygt. Det betyder, at elevernes projekter altid skal have et læringsmæssigt sigte og ikke må bruges til private eller ikke-faglige formål.

Skoletube har samtidig ansvaret for den tekniske del: at platformen fungerer som et lukket læringsmiljø, og at sikkerheden lever op til de gældende regler. Skoletube stiller altså rammerne til rådighed, men det er læreren, der i praksis skal sikre, at rammerne bruges rigtigt og til fagligt indhold.

Hvad betyder det i praksis?

Læreren skal sikre, at

- projekter altid tager udgangspunkt i et fagligt relevant emne
- eleverne vejledes til at vælge passende materialer og formidlingsformer
- eleverne ikke bruger værktøjerne til private projekter eller til at dele indhold uden for en faglig kontekst
- følsomme oplysninger aldrig indgår i produktionerne

Skoletube sikrer, at

- eleverne arbejder i et lukket rum med UniLogin
- data behandles korrekt og slettes, når de ikke længere er nødvendige
- værktøjerne er tilpasset undervisning og ikke kommerciel brug

Opsummering

- Læreren har ansvar for, at Skoletube bruges fagligt og ansvarligt
- Projekter skal altid være fagligt relevante og må ikke være private
- Skoletube har ansvar for tekniske rammer, sikkerhed og databeskyttelse
- Læreren har ansvar for den pædagogiske brug af rammerne i undervisningen

5. Sletning af data

Definitioner

Data i Skoletube slettes, når de ikke længere er nødvendige, for at beskytte elevernes privatliv.

Når en elev mister adgangen til Skoletube, slettes vedkommendes data automatisk senest 12 måneder efter.

Hvad betyder det i praksis?

Læreren og skolen kan ikke nøjes med at læne sig op ad den automatiske sletning. Det er en god idé løbende at rydde op i projekter og produktioner.

Når et projekt er færdigt og udgivet, bør de underliggende klip, filer eller udkast i værktøjet derfor slettes. På samme måde som man rydder op på sin computer eller i mapper i klassen, skal der også ryddes op i Skoletubes værktøjer.

Denne kultur for oprydning hjælper eleverne til at forstå, at digitalt arbejde skal behandles med samme ansvar som analoge materialer: *man gemmer det, der er brug for, og fjerner det, der ikke længere har relevans.*

Opsummering

- Data slettes automatisk senest 12 måneder efter, at en elev ikke længere har adgang til Skoletube
- Skoler og lærere bør ikke kun vente på automatisk sletning, men rydde op løbende
- Når et projekt er færdigt og udgivet, bør de underliggende filer slettes i værktøjet - se oprydning som en naturlig del af digital dannelse

Praksisguide:

Sådan skaber du en kultur for oprydning

Trin 1: Indarbejd oprydning i afslutningen af et forløb

Når eleverne afleverer eller udgiver et projekt, sæt tid af til, at de samtidig sletter de råfiler, klip og udkast, de ikke længere skal bruge i værktøjet. Gør det til en fast rutine, ligesom man rydder op i klasselokalet efter en time.

Trin 2: Lav fælles oprydningsdage

Planlæg faste tidspunkter i løbet af skoleåret, hvor elever og lærere sammen gennemgår deres projekter og rydder op i mapper og værktøjer. Det kan gøres ved skoleårets afslutning.

Trin 3: Tal om oprydning som digital dannelse

Forklar eleverne, at digitale værktøjer kræver samme orden som deres penalhus, skrivebord eller klasselokale. At slette gamle projekter er en måde at tage ansvar for både privatliv og læringsmiljø.

6. Support og hjælp

Definitioner

Skoletube stiller både support og vejledning til rådighed for alle brugere.

Det betyder, at lærere og elever kan få hjælp direkte fra Skoletube, uanset hvilket værktøj i pakken de arbejder med.

Hvad betyder det i praksis?

Brugerne skal altid søge hjælp gennem Skoletubes egne kanaler:

- På Skoletubeguide ligger videoguides, vejledninger og trin-for-trin instruktioner
- På skoletube.dk kan man kontakte support direkte, hvis man har brug for yderligere hjælp

Det er Skoletube, der står for supporten på alle værktøjer. Brugerne skal derfor ikke henvende sig direkte til de enkelte værktøjer eller forsøge at finde andre kanaler til support. På den måde sikres det, at hjælpen altid gives i en skole- og GDPR-kontekst, hvor både funktionalitet og datasikkerhed er i fokus.

Opsummering

- Support og hjælp gives altid gennem Skoletube
- Skoletubeguide indeholder videoguides og vejledninger
- Brugere kan kontakte support via skoletube.dk
- Brugerne skal ikke henvende sig direkte til de enkelte værktøjer

7. AI-integrationer

Definitioner

Flere af værktøjerne på Skoletube har i dag indbyggede AI-funktioner, hvor elever og lærere kan generere indhold ved at skrive en prompt.

Hvad betyder det i praksis?

AI kan være en hjælp i undervisningen – fx til at skabe billeder, foreslå ideer eller strukturere tekst.

Men det er vigtigt, at brugen altid sker inden for rammerne af datasikkerhed og faglig relevans.

Det betyder især, at personlige eller følsomme oplysninger aldrig må indgå i en prompt.

Læreren har ansvaret for at hjælpe eleverne med at formulere faglige, sikre og relevante prompts, der understøtter læring uden at kompromittere privatlivet.

Opsummering

- Flere værktøjer på Skoletube har AI-funktioner
- Brugere kan generere indhold ved at skrive en prompt
- Personlige og følsomme oplysninger må aldrig indgå i prompts
- Læreren har ansvar for at vejlede eleverne i faglig og sikker brug af AI

8. Eksempler på god brug af Skoletube

Dette kapitel samler eksempler på, hvordan Skoletube kan bruges fagligt i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gennemgået i hæftet.

Eksemplerne viser både god praksis og situationer, hvor læreren skal være særligt opmærksom.

Eventyr som kortfilm

Eleverne arbejder med eventyr i dansk. De omskriver H.C. Andersens Den grimme ælling til et moderne miljø og producerer en kortfilm med billeder, speak og underlægningsmusik i WeVideo. De træner både analyse, fortolkning og formidling.

Fagbog med dokumentation

Eleverne laver en digital fagbog i Book Creator, hvor de dokumenterer et natur/teknologi-forsøg trin for trin med tekst, billeder og små lydoptagelser. På den måde arbejder de med både dokumentation og formidling.

Plakater til en kampagne

Klassen designer plakater til en kampagne om genbrug i skolen i Canva. Hver elev laver et forslag, som efterfølgende præsenteres og diskuteres i klassen. Fokus er på budskab, layout og kommunikation.

Interaktiv rundvisning

Eleverne uploader et billede af skolens område og gør det interaktivt i ThingLink ved at tilføje hotspots med tekst, lyd og video, der forklarer skolens forskellige steder. Det kan bruges som en digital rundvisning for nye elever.

AI-genererede baggrunde

Eleverne bruger en AI-funktion i Canva til at generere forslag til baggrunde til deres kampagneplakater. Læreren vejleder dem i at formulere faglige prompts som “Lav en baggrund, der illustrerer genbrug i hverdagen”, og minder dem om aldrig at dele personlige oplysninger.

Gråzone-eksempler

Gråzone-eksempler viser situationer, hvor elevernes ideer umiddelbart kan virke spændende og kreative, men hvor de risikerer at komme til at dele oplysninger, der ikke bør indgå i undervisningsprojekter.

Her er det lærerens opgave at stoppe, vejlede og om dirigere opgaven til et fagligt og sikkert fokus.

“Det bliver mere autentisk med mine egne erfaringer”

En elev vil lave en præsentation i Canva om sin egen sygdom. Idéen kan virke meningsfuld og personlig, men helbredsoplysninger er følsomme og må ikke deles. Eleven kan i stedet lave en præsentation om sund levevis.

“Det er jo vigtigt at tale om skilsmisse”

En elev vil lave en video i WeVideo om forældrenes skilsmisse. Idéen kan lyde som en måde at skabe relevans på, men private familieforhold hører ikke til i undervisningsprojekter. Eleven kan i stedet lave en film om venskab eller sammenhold.

“AI kan jo hjælpe mig med at bearbejde mine følelser”

En elev vil bruge en AI-funktion til at skrive en tekst om sine egne oplevelser med angst. Idéen kan virke reflektiv og udviklende, men personlige helbredsoplysninger må ikke bruges i prompts. Læreren kan i stedet foreslå en opgave om unges trivsel generelt.

“Det giver da indsigt i religion”

En elev vil interviewe en klassekammerat om hans tilhørsforhold til jødedommen i en podcast. Idéen kan umiddelbart virke som et indblik i mangfoldighed, men religion er en følsom oplysning og må ikke indgå. Projektet kan i stedet handle om fællesskab i skolen.

Opsummering

- Eksemplerne viser, hvordan Skoletube kan bruges på tværs af fag til at koble kreativitet og faglighed i konkrete undervisningsforløb
- Integrationer som AI og interaktive funktioner giver nye muligheder, men kræver tydelig pædagogisk styring
- Supporten er en del af selve platformen og sikrer, at brugerne altid arbejder inden for trygge og skoleegnede rammer
- Gråzonerne minder om, at selv gode intentioner kan føre til problematiske projekter, hvis elevernes personlige forhold bliver inddraget

9. Forældresamarbejde

Definitioner

Forældre spiller en vigtig rolle i arbejdet med digital dannelse. Elevernes vaner og holdninger til digitale medier formes både i skolen og i hjemmet, og et godt samarbejde med forældrene kan styrke elevernes forståelse af, hvordan teknologi bruges ansvarligt og fagligt.

Hvad betyder det i praksis?

Når elever arbejder i skolen, skal de bruge Skoletube – en platform, der er tilpasset undervisning, GDPR-sikker og integreret i skolens pædagogiske praksis.

Det betyder, at eleverne ikke skal bruge eksterne, usikre tjenester som fx CapCut eller andre kommercielle apps, hvor data kan deles eller misbruges, og hvor indhold ofte ligger uden for skolens kontrol.

Her har forældrene en vigtig rolle i at bakke op om skolens valg af Skoletube og være med til at forklare, hvorfor det er vigtigt, at eleverne holder sig til de sikre rammer, også når de arbejder med digitale projekter.

Forældrenes rolle

- At støtte op om, at eleverne arbejder i Skoletube frem for usikre apps og tjenester
- At tale positivt med deres barn om de faglige projekter, der laves i Skoletube
- At anerkende, at digital dannelse også handler om at lære at rydde op, dele ansvarligt og arbejde sikkert

Når skolen og forældrene samarbejder om disse rammer, får eleverne en helhedsforståelse af, hvordan teknologi kan bruges både kreativt og ansvarligt.

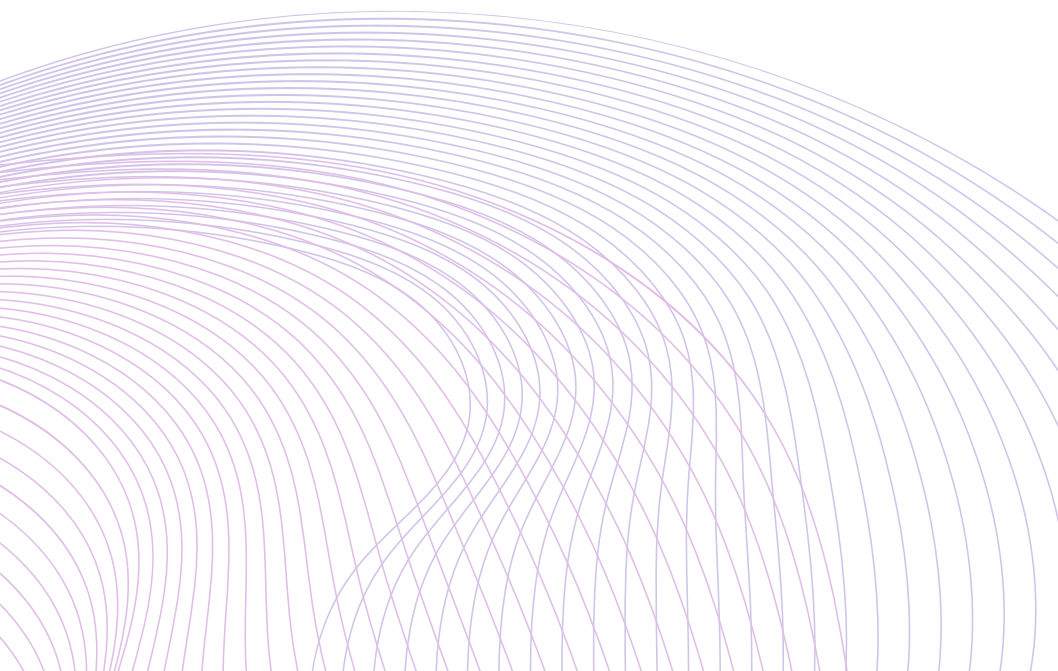
Forældrebrev i hæftet

Som en hjælp har vi udarbejdet et forældrebrev, som læreren kan kopiere og dele ud til forældrene.

Brevet forklarer kort, hvad Skoletube er, hvilke retningslinjer vi arbejder ud fra, og hvorfor det er vigtigt for elevernes digitale dannelse.

Brevet understreger, at Skoletube er en tryk platform, og at arbejdet med den er helt centralt for, at eleverne kan udvikle kritisk sans og multimodale kompetencer.

Forældrebrevet ligger lige efter dette afsnit i hæftet, så læreren nemt kan bruge det i kommunikationen med hjemmet.

Kære forældre

På vores skole arbejder vi med Skoletube, en digital læringsplatform, hvor elever kan skabe og dele faglige projekter med tekst, billede, lyd og video.

Formålet er at give eleverne de kompetencer, de har brug for i en digital verden:

- at kunne udtrykke sig på mange måder – skriftligt, mundtligt, visuelt og lydligt
- at udvikle kritisk sans over for digitale medier og fx gennemskue deep fakes
- at lære digital dannelse gennem ansvarlig og kreativ brug af teknologi

Trygge rammer

- Eleverne logger ind med UniLogin i et lukket miljø
- Elevernes data er beskyttet og deles ikke uden for skolens rammer
- Private og følsomme oplysninger må ikke bruges i projekterne
- Data slettes automatisk, når eleverne ikke længere har adgang
- Vi arbejder med at skabe en kultur, hvor eleverne selv lærer at rydde op og slette gamle projekter

Jeres rolle som forældre

I kan støtte op ved at tale positivt med jeres barn om deres projekter og vise interesse for det, de skaber. På den måde styrker vi sammen elevernes evne til at bruge digitale værktøjer ansvarligt og med omtanke.

Kort sagt:

Skoletube er ikke bare et værktøj, men et vigtigt led i elevernes dannelse. Det giver dem mulighed for at lære, skabe og tænke kritisk i en verden, hvor teknologi fylder stadig mere.

Med venlig hilsen